

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023**History (IDS) Paper-I****HSRI: Social Reforms in India****Day and Date: Monday, 04/12/2023****Total Marks: 60****Time: 11.00 AM To 1.00 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Mahatma Phule wrote a drama named.....
A) Gulamgiri B) Tritiy Ratna C) Shetakaryacha Aasud D) Ishara
- 2 Mahatma Phule started 'Balhatya Pratibandhak Griha' in
A) 1860 B) 1861 C) 1863 D) 1865
- 3 Mahatma Phule adopted to
A) Jaypal B) Rajavardhan C) Mansing D) Yashawant
- 4 renevated Chhatrapati Shivaji Maharaja's tomb of Raigad.
A) Lokhitvadi B) Justice Ranade C) Lokmanya Tilak D) Mahatama Phule
- 5 Mahatma Phule took education of from Lahuji Salave.
A) Vedas B) Traditional C) Technical D) Swordmanship
- 6 Rajarshi Shahu's original name was.....
A) Abasaheb B) Jaysingarao C) Yashwant D) Dhananjayrao
- 7 Rajarshi Shahu Chhatrapati took the powers of administration of Kolhapur priencely state in his hand on
A) 26 July 1874 B) 17 March 1874 C) 2 April 1890 D) 2 April 1894
- 8gave a degree of 'Father of the Indian Students Hostel' to Rajarshi Shahu.
A) Madhavrao Shripatrao Shinde B) Sayajirao Shinde C) Vitthalrao Shinde D) Jivajirao Shinde
- 9 was the educational officer of Kolhapur Priencely state.
A) Indumatisaheb B) Rakhamabai Joshi C) Radhabaisaheb D) Shrimati Rakhamabai Kelvkar
- 10 Shahu Maharaja educated at Dharwad under the supervision of
A) Sir Fraser B) Principal Habib C) Sir Jonathan D) Principal Macnaghten
- 11 Dr. Ambedkar started ----- business after returning from abroad in 1923.
A) Professor B) Lawyer C) economist D) none of these
- 12 Dr. Ambedkar started Biweekly with the help of Chhatrapati Shahu Maharaj
A) Hindu B) Tarun Bharat C) Muknayak D) Harijan Sevak
- 13 The religious book ----- was burned publically for human rights of untouchables
A) Naradsmruti B) Manusmruti C) Yadnyavalkyasmruti D) None of these

14 Dr. Ambedkar was the president ofcommittee in Indian Constitution assembly

A) Constitution B) Drafts C) Financial D) Standing

15 Dr. Ambedkar Carried out.....Satyagrah in 1927 for the liberation of Daitis.

A) Parvati B) Pandharpur C)Nashik D) Mahad

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

1 Balhatya Pratibandhak griha' (1963)

2 Sarvajanik Satyadharm

3 Hostel Movement

4 Kalaram temple entry movement

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

1 Discuss the thoughts of Mahatma Phule in the book 'Gulamgiri'.

2 Explain the work of Rajarshi Shahu Maharaj for social upliftment of lower classes.

3 Write the details of the Pune Agreement between Dr. Babasaheb Ambedkar and Mahatma Gandhi.

4 Evaluate the Temple Entry Movement of Dr. Babasaheb Ambedkar's

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

1 Discuss the Educational work of Rajarshi Chh. Shahu Maharaj.

2 Inform about the contribution of Dr. Babasaheb Ambedkar in the Indian Constitution.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 महात्मा फुलेनीनावाचे नाटक लिहिले.

अ) गुलामगिरी ब) तृतीय रत्न क) शेतकऱ्यांचा आसूड ड) इशारा

2मध्ये महात्मा फुले यांनी 'बालहत्या प्रतिबंधक गृहाची' स्थापना केली

अ) १८६० ब) १८६१ क) १८६३ ड) १८६५

3 महात्मा फुले यांनी ----- यास दत्तक घेतले.

अ) जयपाल ब) राजवर्धन क) मानसिंग ड) यशवंत

4 रायगडावरील छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या समाधीचा जिर्णोध्दारयांनी केला.

अ) लोकहितवादी ब) न्यायमूर्ती रानडे क) लोकमान्य टिळक ड) महात्मा फुले

5 महात्मा फुले यांनी लहजी साळवे यांचेकडून शिक्षण घेतले.

अ) वैदिक ब) पारंपारिक क) तांत्रिक ड) तलवारबाजी

6 राजर्षी शाहूंचे मूळ नाव होते.

अ) आबासाहेब ब) जयसिंगराव क) यशवंत ड) धनंजयराव

7 राजर्षी शाहू छत्रपतींनी कोल्हापूर संस्थानच्या प्रशासनाची सूत्रेरोजी हाती घेतली.

अ) २६ जुलै १८७४ ब) १७ मार्च १८७४ क) २ एप्रिल १८९० ड) २ एप्रिल १८९४

- 8 राजर्षी शाहूंना 'भारतीय विद्यार्थी वसतिगृहाचे जनक' अशी पदवीयांनी दिली.
 अ) माधवराव श्रीपतराव शिंदे ब) सयाजीराव शिंदे क) विठ्ठलराव शिंदे ड) जिवाजीराव शिंदे
- 9या कोल्हापूर संस्थानच्या शिक्षणाधिकारी होत्या.
 अ) इंदुमतीसाहेब ब) रखमाबाई जोशी क) राधाबाईसाहेब ड) श्रीमती रखमाबाई केळवकर
- 10 शाहू महाराजांनी धारवाड येथे यांच्या मार्गदर्शनाखाली शिक्षण घेतले.
 अ) सर फ्रेजर ब) प्रिन्सिपल हबीब क) सर जोनाथन ड) प्रिन्सिपल मॅकनॉटन
- 11 १९२३ मध्ये भारतात परतल्यावर डॉ.आंबेडकरांनी व्यवसाय सुरु केला.
 अ) प्राध्यापक ब) वकील क) अर्थतज्ञ ड) यापैकी नाही
- 12 छत्रपती शाहू महाराजांच्या मदतीने डॉ.आंबेडकरांनीहे पाक्षिक सुरु केले.
 अ) हिंदू ब) तरुण भारत क) मूकनायक ड) हरिजन सेवक
- 13 अस्पृश्यांच्या मानवी हक्कांसाठीया धार्मिक ग्रंथाची सार्वजनिक होळी करण्यात आली.
 अ) नारदस्मृती ब) मनुस्मृती क) याज्ञवल्क्यस्मृती ड) यापैकी नाही
- 14 भारतीय संविधान सभेच्यासमितीचे डॉ.आंबेडकर अध्यक्ष होते.
 अ) संविधान ब) मसुदा क) आर्थिक ड) स्थायी
- 15 दलितांच्या मुक्तीसाठी डॉ. आंबेडकर यांनी १९२७ मध्ये ----- सत्याग्रह केला.
 अ) पर्वती ब) पंढरपूर क) नाशिक ड) महाड

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 बालहत्या प्रतिबंधक गृह (१८६३)
- 2 सार्वजनिक सत्यधर्म
- 3 वसतिगृह चळवळ
- 4 काळाराम मंदीर प्रवेश चळवळ

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 'गुलामगिरी' या ग्रंथातील महात्मा फुले यांच्या विचारांची चर्चा करा.
- 2 राजर्षी शाहू महाराजांनी कनिष्ठ वर्गाच्या सामाजिक उद्धारसाठी केलेले कार्य स्पष्ट करा.
- 3 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आणि महात्मा गांधी यांच्यात झालेल्या पुणे कराराची माहिती लिहा.
- 4 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या मंदीर प्रवेश चळवळीचे मूल्यमापन करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 राजर्षी छत्रपती शाहू महाराजांच्या शिक्षणविषयक कार्याची चर्चा करा.
- 2 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांच्या भारतीय राज्यघटनेतील योगदानाची माहिती द्या.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023

History (IDS) Paper-I

HSRI: Social Reforms in India

Day and Date: Monday, 04/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 महात्मा फुलेंनीनावाचे नाटक लिहिले.
अ) गुलामगिरी ब) तृतीय रत्न क) शेतकऱ्याचा आसूड ड) इशारा
Option 2
- 2मध्ये महात्मा फुले यांनी 'बालहत्या प्रतिबंधक गृहाची' स्थापना केली
अ) १८६० ब) १८६१ क) १८६३ ड) १८६५
Option 3
- 3 महात्मा फुले यांनी ----- यास दत्तक घेतले.
अ) जयपाल ब) राजवर्धन क) मानसिंग ड) यशवंत
Option 4
- 4 रायगडावरील छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या समाधीचा जिर्णोधरयांनी केला.
अ) लोकहितवादी ब) न्यायमूर्ती रानडे क) लोकमान्य टिळक ड) महात्मा फुले
Option 4
- 5 महात्मा फुले यांनी लहूजी साळवे यांचेकडून शिक्षण घेतले.
अ) वैदिक ब) पारंपारिक क) तांत्रिक ड) तलवारबाजी
Option 4
- 6 राजर्षी शाहूंचे मूळ नाव होते.
अ) आबासाहेब ब) जयसिंगराव क) यशवंत ड) धनंजयराव
Option 3
- 7 राजर्षी शाहू छत्रपतींनी कोल्हापूर संस्थानच्या प्रशासनाची सूत्रेरोजी हाती घेतली.
अ) २६ जुलै १८७४ ब) १७ मार्च १८७४ क) २ एप्रिल १८९० ड) २ एप्रिल १८९४
Option 4
- 8 राजर्षी शाहूंना 'भारतीय विद्यार्थी वसतिगृहाचे जनक' अशी पदवीयांनी दिली.
अ) माधवराव श्रीपतराव शिंदे ब) सयाजीराव शिंदे क) विठ्ठलराव शिंदे ड) जिवाजीराव शिंदे
Option 1
- 9या कोल्हापूर संस्थानच्या शिक्षणाधिकारी होत्या.
अ) इंदुमतीसाहेब ब) रखमाबाई जोशी क) राधाबाईसाहेब ड) श्रीमती रखमाबाई केळवकर
Option 4
- 10 शाहू महाराजांनी धारवाड येथे यांच्या मार्गदर्शनाखाली शिक्षण घेतले.
अ) सर फ्रेजर ब) प्रिन्सिपल हबीब क) सर जोनाथन ड) प्रिन्सिपल मॅकनॉटन
Option 1
- 11 १९२३ मध्ये भारतात परतल्यावर डॉ.आंबेडकरांनी व्यवसाय सुरु केला.
अ) प्राध्यापक ब) वकील क) अर्थतज्ञ ड) यापैकी नाही
Option 2
- 12 छत्रपती शाहू महाराजांच्या मदतीने डॉ.आंबेडकरांनीहे पाक्षिक सुरु केले.
अ) हिंदू ब) तरुण भारत क) मूकनायक ड) हरिजन सेवक
Option 3
- 13 अस्पृश्यांच्या मानवी हक्कांसाठीया धार्मिक ग्रंथाची सार्वजनिक होळी करण्यात आली.
अ) नारदस्मृती ब) मनुस्मृती क) याज्ञवल्क्यस्मृती ड) यापैकी नाही
Option 2
- 14 भारतीय संविधान सभेच्यासमितीचे डॉ.आंबेडकर अध्यक्ष होते.
अ) संविधान ब) मसुदा क) आर्थिक ड) स्थायी
Option 2

15 दलितांच्या मुक्तीसाठी डॉ. आंबेडकर यांनी १९२७ मध्ये ----- सत्याग्रह केला.

अ) पर्वती ब) पंढरपूर क) नाशिक ड) महाड

Option 4

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 बालहत्या प्रतिबंधक गृह (१८६३)

Ans:

2 सार्वजनिक सत्यधर्म

Ans:

3 वसतिगृह चळवळ

Ans:

4 काळाराम मंदीर प्रवेश चळवळ

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 'गुलामगिरी' या ग्रंथातील महात्मा फुले यांच्या विचारांची चर्चा करा.

Ans:

2 राजर्षी शाहू महाराजांनी कनिष्ठ वर्गाच्या सामाजिक उद्धारसाठी केलेले कार्य स्पष्ट करा.

Ans:

3 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आणि महात्मा गांधी यांच्यात झालेल्या पुणे कराराची माहिती लिहा.

Ans:

4 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या मंदीर प्रवेश चळवळीचे मूल्यमापन करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 राजर्षी छत्रपती शाहू महाराजांच्या शिक्षणविषयक कार्याची चर्चा करा.

Ans:

2 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांच्या भारतीय राज्यघटनेतील योगदानाची माहिती द्या.

Ans:
